

Garamszentbenedeku (Hronský Beňadik) izdao ovjereni prijepis papinske bule u svezi s reformom samostana u Srijemskoj Mitrovici. Pretpostavlja se da je u Đakovu podignuo župnu crkvu sv. Lovre (A. Šuljak).

LIT.: *A. Theiner*: Vetera monumenta historica Hungarum sacram illustrantia, 1. Romae 1859, 611, 655. — *F. Rački*: Bogomili i patareni. Rad JAZU, 1869, 8, str. 123. — Rationes collectorum pontificiorum in Hungaria. U: Monumenta Vaticana historiam regni Hungariae illustrantia, I/1. Budapest 1887, 172–173, 428–430, 434, 440, 444. — *A. Hodinka*: Tanulmányok a bosnyák-djakovári püspökség történetéből. Budapest 1898, 15–16, 88. — *A. Hoffer*: Dva odlomka iz povećeg rada o kršćanskoj crkvi u Bosni. U: Spomen-knjiga iz Bosne. Zagreb 1901, 122. — *T. Smičiklas*: Diplomatički zbornik, 10–11. Zagreb 1912–1913. — *Á. Bossányi*: Regesta supplicationum. A pápai kérvénykönyvek magyar vonatkozású okmányai. Avignoni korszak, 1. Budapest 1916, 183, 226, 320, 329–330. — *M. Gašić*: Brevis conspectus historicus dioecesium Bosniensis-Diacovensis et Sirmiensi. Essekini 1944, 15–16. — *A. Šuljak*: Bosanski biskupi od prelaza u Đakovo do 1526. godine. U: Kršćanstvo srednjovjekovne Bosne. Sarajevo 1991, 276. — *I. Mažuran*: Đakovo i Bosansko-đakovačka biskupija od 1239. do 1536. godine. Diacovensia, 3(1995) 1, str. 114–116. — *P. Engel*: Magyarország világi archontológiája 1301–1457. 1. Budapest 1996, 66. — *F. Pitti*: Documenta res Hungaricas tempore regum Andegavensium illustrantia, 20. Budapest–Szeged 2004, str. 331, 337; 28. 2010, str. 324–325; 29. 2013, str. 200–201. — *F. Sebők*, Ibid., 31. 2007, str. 514. — *M. Jerković*: Zagrebački kanonici u 14. stoljeću. Zagreb 2018, 448–449. St. A.

LOVRO PERIANDER (Laurentius, Perijandar, Pariandro, Periandro, Pereander), nadbiskup (Venecija?, ? — Zadar, nakon 29. VI. 1287). Kao izabrani zadarski nadbiskup zabilježen od 1246; posvećen 1250. Najčešće se spominje u titularima zadarskih crkvenih te državnih isprava i u komunikaciji s papama. Skrbio se osobito za zadarske dominikance, kojima je 1248. dodijelio na njegov poticaj obnovljen ženski benediktinski samostan sv. Platona (otad sv. Dominika). Benediktinkama pak samostana sv. Nikole 1260. dopustio je da se priključe Franjevačkomu redu i postanu klariše, izuzevši ih iz redovite nadbiskupske jurisdikcije. Posvetio je crkvu sv. Frane (1282) te dao obnoviti katedralu sv. Anastazije (posvećena 1285) i nadbiskupsku palaču, a moći sv. Šimuna pohraniti u crkvu sv. Marije Velike. Kao papinski delegirani sudac posredovao 1254. u sporu između trogirskoga biskupa Treguana i šibenskoga arhiepiskopita Stanimira te drugih svećenika šibenske crkve sv. Jakova (presudivši u biskupovu korist, utanačio njegova jurisdikcijska prava, napose pravo na desetinu). Sudionik pokrajinske sinode u Gradu 1263. te II. lyonskoga koncila 1274.

LIT.: *D. Farlati*: Illyricum sacrum, 4. Venetiis 1769, str. 343–346; 5. 1775, str. 77–84. — *C. F. Bianchi*: Zara cristiana, 1. Zara 1877, 17, 19, 43–44, 90–91, 199, 360, 391, 415–416, 418, 434. — *T. Smičiklas*: Diplomatički zbornik, 4–6. Zagreb 1906–1908. — *I. Ostojić*: Benediktinci u Hrvatskoj, 2–3. Split 1964–1965. — *I. Petricoli*: Romanika u Zadru. Zadar. Zbornik. Zagreb 1964. — *S. Krsić*: Generalno učilište Dominikanskoga reda u Zadru ili Universitas Jadertina 1396–1807. Zadar 1996. — *A. Gulin*: Hrvatska crkvena srednjovjekovna sfragistika. Zagreb

1998. — *S. J. Škunca*: Inventar spisa samostana klarisa sv. Nikole u Zadru. Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru, 49(2007) str. 190, 192. — *A. Gulin*: Hrvatski srednjovjekovni kaptoli. Zagreb 2008. Me. K.

LÖW, Philip (Loew, Löwe; Filip, Philipp), publicist (Križevci, 24. II. 1857 – ?). U Zagrebu nakon završene gimnazije studirao pravo 1878–80, potom nastavio studij u Beču i Leipzigu. Od 1887. u Beču surađivao u periodicima *Wiener Tagblatt*, *Illustriertes Wiener Extrablatt*, *Fremdenblatt* i *Österreichische Rundschau*. Uređivao i kulturne rubrike više njemačkih, francuskih i belgijskih obiteljskih listova. God. 1938. povukao se u Jugoslaviju, gdje mu se gubi trag. Pod pseudonimom *Pile Lotin* objavio zbirku živopisnih, realističkih pripovijedaka *Ottomanische Geschichten* (Beč 1924; dijelom tiskano u periodicima), temeljenu na osobnim iskustvima u kontaktima s muslimanskim stanovništvom. Potpisivao se i *Arslan Aga*.

LIT.: *L. Hevesi*: Vorwort. U: Ottomanische Geschichten. Wien 1924, 5–7. — Österreichisches biographisches Lexikon, 5. Wien 1972, 286. — Deutsche biographische Enzyklopädie, 6. München 2006, 520–521. M. Kok.

LÖWENTHAL, Anka → MAROČIĆ-LÖWENTHAL, ANKA

LÖWY, Otto (Oto, Oton), bakteriolog (Osijek, 17. XII. 1890 — Zagreb, 4. VII. 1920). Završio gimnaziju u Osijeku 1909. i studij medicine u Beču 1914. Pomoćni liječnik Bakteriološke misije austrijskoga Crvenoga križa u II. balkanskom ratu 1913. Radio u Seroterapijskom institutu u Beču, a nakon mobilizacije 1916. u laboratoriju Zdravstvenoga povjerenstva. Demobiliziran i postavljen za predstojnika bakteriološkoga odjela Zemaljskoga bakteriološkoga zavoda u Zagrebu 1919. Proučavao koleru, dizenteriju, trbušni i pjegavi tifus, plinsku gangrenu i kugu peradi, o čem je pisao u časopisima *Liječnički vijesnik* (1913, 1919), *Centralblatt für Bakteriologie, Parasitenkunde und Infektionskrankheiten* (Jena 1914–15), *Wiener klinische Wochenschrift* (1914–16, 1918–19) i *Deutsche medizinische Wochenschrift* (Berlin 1915).

LIT.: Umrlj. Liječnički vijesnik, 42(1920) 6/7, str. 346. — *I. Vučak*: Bakteriolog, imunobiolog i plodan medicinski pisac Otto Löwy (1890–1920). Liječničke novine, 16(2016) 153, str. 66–68. I. Vč.

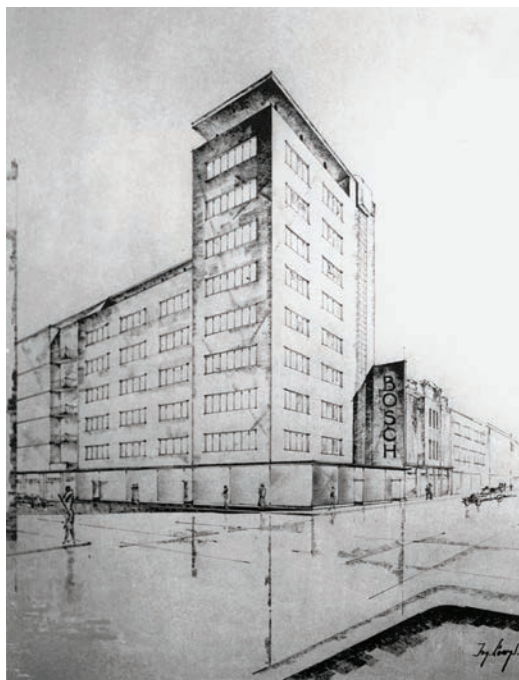
LÖWY, Slavko, arhitekt (Koprivnica, 7. VIII. 1904 — Zagreb, 1. IV. 1996). Maturirao u koprivničkoj gimnaziji 1923, potom studirao arhitekturu na Tehničkoj visokoj školi u Beču, koju je zbog antisemitizma 1925. napustio te studij nastavio na Tehničkom fakultetu u Zagrebu, a 1927. na Tehničkoj visokoj školi u Dresdenu; diplomirao 1930 (M. Dülfer). U Zagrebu radi u arhitektonskom birou I. Fischera od 1930, u S. Kliske od 1931. Te godine primljen je u Udruženje jugoslavenskih inženjera i arhitekata (Sekcija Zagreb) te 1932. dobiva dopusnicu za javno djelovanje. God. 1932–42. vodi samostalni atelijer »Löwy«, suradnici kojega su bili I. Bartolić, B. Bon, Lj. Gaj i K. Ostrogović. Od 1945. radi u tehničkom uredu Narodnoga magazina

SLAVKO LÖWY

(Nama) na rekonstrukciji robnih kuća u Sloveniji, Hrvatskoj i BiH, od 1946. u Zemaljskom građevno-projektном zavodu (od 1947. Arhitektonski projektни zavod Hrvatske, APZ), od 1950. voditelj je projektноgа biroа »Proektant« u Skoplju, a od 1954. do umirovljenja 1966. Arhitektonskoga biroа »Löwy« u Zagrebu. Prve projekte izradio je za Koprivnicu: parcijalnu regulatornu osnovu za područje između željezničkoga kolodvora i gradskoga središta (1929, neizvedeno), preoblikovanje sinagoge, ogradni zid i regulaciju židovskoga groblja te ondje spomenik Židovima palim u I. svjetskom ratu i grobnicu Löwy (sve 1930). U Fischera radio na interijeru Gradske kavane u Zagrebu, a u Kliske na izvedbi gimnazijske zgrade u Sisku (1931) te s Ostrogovićem na natječajnim radovima za Banovinsku bolnicu u Sušaku (1931, I. nagrada, do 1934. izvedba) i za upravnu zgradu Gradskih poduzeća u Gundulićevoj ul. u Zagrebu (1932, II. nagrada). S projektom robne kuće sudjelovao je na Izložbi Društva arhitekata u Umjetničkom paviljonu 1932. Te godine pobjeđuje na užem natječaju te samostalno realizira na Zakladnom zemljištu u središtu Zagreba prve stambeno-poslovne sedmerokatnice armiranobetonske konstrukcije (Petrićeva ul., kbr. 7, i Bogovićeva ul., kbr. 4, 1932–34), kakve će se poslije varirati na ostalim parcelama bloka.

S H. Ehrlichom izradio je projekt za pješačke prolaze s prodavaonicama kroza Zakladni blok (realizirano tek 1970), a svoju je zgradu u Bogovićevoj oblikovao po sredini južne strane kao središnji ulaz u blok. Istodobno pobjeđuje na užem natječaju i realizira prvi zagrebački neboder (Masarykova ul., kbr. 22, 1933–34), koji nastaje kao naknada vlasniku za zemljište namijenjeno proširenju toga dijela ulice. Projektirao ga je dijelom u visini susjedne zgrade u Gundulićevoj ul., dijelom kao deveterokatni toranj, koji je originalno oplemenio svjetlosnim efektom (na posljednjem katu od tada živi i radi). God. 1936–37. gradi stambenu kuću Lebinec (Ribnjak, kbr. 20), na strmom terenu podno Novakove ul., na kojem organizira izravan pristup zelenoj terasi u dvorištu sa svakoga kata. Realizirao je i više stambeno-poslovnih zgrada u Zagrebu: u Boškovićevoj ul., kbr. 7b (1936–37), Jadranskoga osiguravajućega društva u Draškovićevoj ul., kbr. 13 (1936–37), koju je pažljivo nadovezao na ritam perforacija i fakturu pročelja susjedne Ehrlichove zgrade, te u Savskoj cesti, kbr. 8 (1937). Podignuo je ugrađene najamne stambene zgrade, u kojima je, prihativši predložene tlocrtne tipove Gradskoga građevnoga ureda, prostor organizirao na osobito kreativan, elastičan i ekonomičan način, zadovoljivši higijenske uvjete i izravno

S. LÖWY, projekt stambeno-poslovne zgrade u Masarykovoj ul., kbr. 22, u Zagrebu, 1933.

osvjetljenje svijju prostorija (Zvonimirova ul., kbr. 23, 1932–33; Buličeva ul., kbr. 4, 1936–37; Tuškanova ul., kbr. 15, 1936–37; Solovjevljeva ul., kbr. 22, 1938; Mandrovićeva ul., kbr. 12, 1938–39). Ističu se i najamne vile u Novakovoj ul., kbr. 19 (1936–37), Vinkovićevoj ul., kbr. 8 (1937), i Grškovićevoj ul., kbr. 7 (1939). Izveo također vilu Hirschler na Cmroku (1932–33) s popularnom kavanom (»Šumski dvor«). Prema njegovu je projektu iz 1937. sagrađen hotel »Malin« u Malinskoj. Sudjelovao u mnogobrojnim natječajima za javne zgrade, za koje je najčešće nagrađivan: za Gradsku štedionicu (1931, s V. Antolićem, otkup), regulaciju Novoga trga kralja Petra I (1934, s Ostrogovićem, II. nagrada, IV. plasman), željeznički kolodvor (1936, III. nagrada, II. plasman) i Okružni ured za osiguranje radnika (1937, otkup) u Sarajevu, Hrvatski kulturni dom (1935, II. nagrada) u Sušaku, bazen u športskom parku Marathon na Savi (1935, I. nagrada), Zagrebački zbor (1935, III. nagrada), Dom društva »Napredak« u Derenčinovoj ul. (1937, II. nagrada) i hotel s plivalištem u Preradovićevoj ul. (1941–42) u Zagrebu, Državnu hipotekarnu banku (1938, otkup) u Novom Sadu, palaču Hipotekarne banke »Albanija« (1938, otkup), zgrade Predsjedništva vlade (1938, otkup) i Ministarstva građevina (1938, otkup) te Operu (međunarodni natječaj 1939, s M. Kovačevićem, otkup) u Beogradu, palaču suda u Splitu (1939, IV. c nagrada) te Banovinsku bolnicu u Jesenicama (1939, III. nagrada). Nakon II. svjetskoga rata kao projektant u APZ sudjeluje u

natječaju za uređenje Trga Republike u Zagrebu (1946, II. nagrada) i za zgradu Centralne narodne banke u Novom Beogradu (1948, III. nagrada), projektira tipove zadrudnih domova (1948), a prema njegovim se projektima podižu 1949–52. stambene zgrade tvornice »Rade Končar« u zagrebačkim Gajnicama (s Bartolićem i S. Gombošem), stambene zgrade u Galjufovoj ul., kbr. 4–12, te majstorske radionice A. Augustinčića u Jabukovcu (kbr. 10) i V. Radauša u Zmajevcu (kbr. 8). U Skoplju izvodi zgradu Veterinarskoga fakulteta (1950), Gradsko (»rajonsko«) kupalište (1950–51), studentsko naselje uz Filozofski fakultet (1951), Dom invalida i Gradski hotel s urbanističkim rješenjem šetališta uz Vardar (1953–64) te projektira zgradu Komiteta (1949–50), u Bitolju Oblasni odbor i stambeno naselje Crni lug (1950–51) i u Ohridu Vladino odmaralište (1951). Sudjeluje u natječajima za administrativnu zgradu garnizonske uprave (1951, I. nagrada i izvedba), robnu kuću (1957, II. nagrada, I. plasman) i zgradu Više pedagoške škole (1958, II. nagrada) u Skoplju te knjižnicu u Prilepu (1953, I. nagrada). Nakon povratka u Zagreb izvodi u Rijeci stambeno-upravnu zgradu Elektroprivrede u Ul. V. Cara Emina, kbr. 2 (1953–55), u Zagrebu Starački dom Lavoslava Švarca u Bukovačkoj cesti, kbr. 55 (1955–56), i Visoku privrednu školu s internatom na Trgu J. F. Kennedyja, kbr. 7 (1957–63, danas Ekonomski institut). Specijalizira se za gradnju studentskih domova i naselja te traži lokacije i daje urbanistička i etapna arhitektonska rješenja za studentske domove Cvjetno naselje (Odranska ul., kbr. 8, 1955), s karakterističnim zajedničkim spojnim traktovima, »Šarengradska« (danas »Ante Starčević«, Zagrebačka avenija, kbr. 2, 1961), s ritmično izmaknutim paviljonima povezanima u cjelinu, »Sava« (danas »Stjepan Radić«, Jarunska cesta, kbr. 2, 1962) u Zagrebu, studentski dom u Osijeku (Ul. I. G. Kovačića, kbr. 4, 1962) i stambeni neboder za postojeće studentsko naselje na Podmurvicama u Rijeci (Čandekova ul., kbr. 4, 1963, s E. Seršićem). Podignuo je u Zagrebu drvenu obiteljsku kuću Steiner u Grškovićevoj ul., kbr. 25 (1955), restauraciju »Trnjanka« u Trnjanškoj cesti, kbr. 31 (1959), te prvu etapu zgrade općine Remetinec (1960), u Rijeci Centralnu trafostanicu u Grohovćevoj ul., kbr. 2 (1960), kraj Koprivnice Izletište šumskoga gospodarstva (1970), u Koprivnici kuću Švarc na Krešimirovu trgu, kbr. 5 (1973). Preoblikovao i dogradio hotel »Lavica« u Samoboru (1960). Projektirao stambene kuće željezničke kolonije u Kninu (1970). Sudjelovao u natječajima za upravnu zgradu tvornice »Rade Končar« u Zagrebu (1953, otkup), bolnicu u Vinkovcima (1954), zgrade osnovne škole u Podsusedu (1954, III. nagrada), općine u Virovitici (1954, otkup), uredsku zgradu tvornice »Iskra« u Kranju (1955, II. nagrada), Jugoslavenski paviljon u Cité Universitaire u Parizu (1957, otkup), Dom Matice iseljenika Hrvatske s koncertnom dvoranom u Zagrebu (1958, VI. nagrada), zgradu sindikata u Nišu (1959, otkup), Okružni ured u Sarajevu (1959), Hipotekarnu banku u Novom

S. LÖWY, stambeno-poslovna zgrada u Masarykovoј ul., kbr. 22, u Zagrebu, 1934.

Sadu (1959) te 1970-ih za hotel u Kruševcu i Muzej NOB-a u Beogradu. Natječajni projekt za Saveznu građevinsku komoru u Beogradu (1958) najsloženija je njegova izvedena javna građevina. Tekstove objavljivao u *Koprivničkim novinama* (1926), *Koprivničkom Hrvatu* (1929–30), *Podravskim novinama* (1930), kojih je supokretač, *Arhitekturi* (Ljubljana 1933), *Građevinskom vjesniku* (1934), *Arhitekturi* (1951–53) i *Čovjeku i prostoru* (1956, 1958, 1965). Rješavajući specifične tehnološko-znanstvene, društveno-gospodarske, humanističke i estetske arhitektonske zadatke, nije težio vanjskim efektima već elegantnoj jednostavnosti svojih zgrada. L. pripada naraštaju koji je stvorio pojam funkcionalne, suvremene, moderne i progresivne arhitekture ostvarivši u Hrvatskoj, posebno u Zagrebu, mnogobrojna djela antologijske vrijednosti. Dobitnik je nagrada za životno djelo »Viktor Kovačić« 1970. i »Vladimir Nazor« 1976. Priređene su mu izložbe 2004. u zagrebačkoj Galeriji »Milan i Ivo Steiner« (retrospektiva) te 2016. u Muzeju grada Koprivnice, kojemu je u toj prigodi donirana građa iz obiteljske ostavštine.

LIT.: B. Bunić: Nagrada Viktora Kovačića za životno djelo arhitektima Marijanu Haberle za godinu 1969. i Slavku Lőwy za godinu 1970. *Čovjek i prostor*, 20(1973) 10, str. 12–13. — D. Venturini: Odgovornost i poštenje arhitekta. *Arhitektura*, 26(1973) 145, str. 57. — *Isti*: Zvezdane godine naše stambene izgradnje. *Ibid.*, 30(1976) 156/157, str. 89, 92, 94. — T. Premerl: Pobjeda moderne. *Ibid.*, str. 48. — Razgovor s protagonistima

moderne. *Ibid.*, str. 118, 128. — Nagrade Vladimir Nazor za 1976. godinu. *Čovjek i prostor*, 24(1977) 12, str. 20–21. — M. Špoljar: Obrisi idejnih kretanja u kulturi Podravine između dva rata. *Podravski zbornik*, 7(1981) str. 48. — R. Ivančević: Blok Zakladne bolnice u Zagrebu – spomenik moderne arhitekture. *Čovjek i prostor*, 30(1983) 6, str. 30–33. — A. Laslo: Izgradnja javnih objekata u Zagrebu do 1940. *Ibid.*, 3, str. 25–26, 29. — *Arhitektura u Hrvatskoj 1945–1985*. *Arhitektura*, 39(1986) 196/199, str. 107, 286. — A. Laslo: Zagrebačka arhitektura 1930-ih, vodič. *Ibid.*, 40(1987) 200/203, str. 97. — T. Premerl: Hrvatska moderna arhitektura između dva rata. Zagreb 1990. — K. Švarc: Prilozi za povijest koprivničkih Židova. *Podravski zbornik*, 17(1991) str. 174–175. — D. Radović Mahečić: Slavko Lőwy, elegancija jednostavnosti (razgovor). *Čovjek i prostor*, 41(1994) 11/12, str. 14–19. — *Ista*: Slavko Lőwy, humano mjerilo stanovanja i rada. *Život umjetnosti*, 1995, 56/57, str. 72–83. — *Ista*: Slavko Lőwy (1904–1996). *Čovjek i prostor*, 43(1996) 1/2, str. 61–62. — *Ista*: Slavko Lőwy, sustvaratelj hrvatske moderne arhitekture tridesetih godina (s potpunijom lit.). Zagreb 1999. — K. Rogina: Slavko Lőwy, graditelj prvog zagrebačkog nebodera. *Jutarnji list*, 4(2001) 30. XII, str. 16. — I. Maroević: Antologija zagrebačke arhitekture. Zagreb 2003, 145–147, 223. — D. Radović Mahečić: Arhitekt Slavko Lőwy – u povodu 100-godišnjice rođenja (katalog izložbe). Zagreb 2004. — L. Topić: Veliki arhitekt iz maloga nebodera. *Vjesnik*, 65(2004) 14. XII, str. 14. — T. Odak: Hrvatska arhitektura dvadesetog stoljeća – neostvareni projekti. Zagreb 2006. — E. Blau i J. Rupnik: Project Zagreb. Barcelona 2007. — D. Radović Mahečić: Moderna arhitektura u Hrvatskoj 1930-ih. Zagreb 2007. — M. Radić: Voljenji vali. Razvoj turizma u Malinskoj. *Malinska* 2009, 44. — Z. Karačić i A. Žunić: Antologijski arhitektonski vodič Zagreba. Zagreb 2012. Da. R. M.

LOZICA, Ante, arhitekt (Lumbarda, 9. IV. 1923 – Zagreb, 20. VIII. 2006). Brat kiparâ Ivana i Luje. U Splitu završio gimnaziju 1941, potom bio u partizanima do 1945. U Zagrebu 1953. diplomirao arhitekturu na Tehničkom fakultetu i do 1955. bio suradnik u Majstorskoj radionici D. Iblera, 1956–69. asistent na katedri za arhitektonsko projektiranje Arhitektonsko-građevinsko-geodetskoga fakulteta (Arhitektonski fakultet od 1962) te na ALU od 1963. honorarni predavač, od 1969. docent, od 1975. izvanredni i od 1980. do umirovljenja 1985. redoviti profesor; predavao osnove arhitekture i arhitekturu spomenika. Sudjelovao u realizaciji kiparskih spomenika, 1955–59. s A. Augustinčićem i F. Kršinićem u Addis Abebi i Harareu te 1975. s Kršinićem u Lumbardi. U Zagrebu 1960. nadgradio vilu B. Petrovića (Novakova ul., kbr. 32) i 1972. s V. Fullom radio rekonstrukciju i dogradnju zgrade ALU (Ilica, kbr. 85), a 1976. izveo Galeriju Antuna Augustinčića u Klanjcu. Sudjelovao u arhitektonskim natječajima za zgradu Sekretarijata unutrašnjih poslova u Zagrebu 1956 (s A. Dragomanovićem i J. Frankolom) i za Primorski sportsko-rekreativski centar na Badiji 1972 (I. nagrada). Zauzimao se za čvršću suradnju arhitekata, kipara i slikara te isticao javni karakter arhitekture, estetske vrijednosti i »funkcionalno oblikovan prostor«.

LIT.: Sveučilište u Zagrebu – Arhitektonski fakultet 1919/1920–1999/2000. Zagreb 2000. — Akademija likovnih umjetnosti u Zagrebu 1907–1997. Zagreb 2002, 328–329. Da. R. M.